

Błażej Muzolf

Strzegowa, st. Góra Grodzisko
Pańskie, gm. Wolbrom, woj.
katowickie, AZP 98-54/-

Informator Archeologiczny : badania 29, 126

1995

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**Strzegowa, st. Góra Grodzisko
Pańskie**
gm. Wolbrom, woj. katowickie
AZP 98-54/—

Zespół Badań Konserwatorskich Łódź

Badania prowadził mgr Błażej Muzolf. Finansowane przez Zarząd Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych w Dąbrowie Górniczej. Drugi sezon badań. Gród z XIII-XIV w., ślady osadnictwa z późnego okresu wpływów rzymskich, okresu halsztackiego, neolityczno-wczesnobrązowego i późnopaleolitycznego.

Badania objęły obszar ok. 115 m² w sześciu wykopach zlokalizowanych na majdanie nr IV, wchodzącym w skład wieloczołowego grodu. Wykopy założono na planie krzyża, przecinając relikty wału oraz teren przywałowy i majdan. Łącznie przebieg wału badano na odcinku ok. 16 m. Materiał ruchomy z kilku poziomów chronologicznych jest nieliczny, ale bardzo interesująco przedstawiają się odsłonięte konstrukcje wałowe.

Majdan IV, przylegający do wapiennych skał szczytu Góry, został otoczony wałem odcinkowym o przebiegu po liniach prostych załamanych pod kątem prostym. Odsłonięte relikty podstawy wału wskazują, że wzniesiono go w dwóch technikach. Większość przebiegu tworzy kamienny mur powstały ze złomów wapiennych ułożonych bez zaprawy w kilku warstwach szerokości ok. 150 cm. W partii centralnej wału jako łącznik partii kamiennych wzniesiono wał w konstrukcji skrzyniowej. Odcinek ten liczy ok. 5,5 m i zbudowany został z bierwion. Zachowały się relikty trzech wieńców bierwion. Bierwiona poprzeczne ułożono co 100-150 cm. Skrzynie były wypełnione lessem i gliną. Konstrukcje drewniane uległy całkowitemu zwęgleniu w wyniku pożaru.

Na obszarze majdanu nie odkryto reliktyw zabudowy, ale skupiska materiałów ceramicznych i innych wskazują, że mogły tu stać budynki w konstrukcji zrębowej. Na uwagę zasługuje znalezienie odpadów po obróbce rogów, co może sugerować istnienie pracowni rogowniczej na terenie grodu.

Datowanie materiałów obejmuje 2. poł. XIII-pocz. XIV w., kiedy to gród uległ zniszczeniu w wyniku pożaru (być może w czasie walk polsko-czeskich ok. 1300 r.).

Oprócz materiałów średniowiecznych na majdanie znaleziono także fragm. ceramiki tzw. siwej z późnego okresu wpływów rzymskich, drobne fragm. ceramiki kultury lużyckiej, kilka krzemieni datowanych ogólnie na epokę kamienia oraz składankę rdzenia o cechach górno- lub schyłkowopaleolitycznych.

Badania będą kontynuowane.

Szczytno, st. III, gm. loco, woj. olsztyńskie — patrz: okres nowożytny

Świerklańiec, st. 2
gm. loco, woj. katowickie
AZP 94-47/2

Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Katowicach

Badania prowadził mgr Jacek Pietrzak. Finansowane przez Gminny Ośrodek Rekreacyjny w Świerklańcu. Pierwszy sezon badań. Relikty zamku średniowiecznego z XIV-XVII w. oraz zamku nowożytnego Donnersmarcków.

Zamek w Świerklańcu, obecnie w ruinie, należy do jednych z najciekawszych założeń obronnych na Górnym Śląsku. Założony na planie zbliżonym do koła, nawiązuje w rzucie do zamku w Siewierzu. Brak badań archeologicznych nie pozwalał, jak dotąd, na ustalenie czasu powstania zamku i stwierdzenie, czy założony został na surowym korzeniu czy też